

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. De jure, quod acquirit provisiiis in beneficio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

generaliter, nimirum pro omni canonica beneficii provisione, ut exposuimus alibi, quæ contingit beneficii liberâ collatione, vel præsentati institutione, vel electi confirmatione; aut postulationis admissione, vel translatione legitimâ, vel etiam renuntiatione in favorem alterius, per Superiorem legitimum receptâ, ex quo sequitur beneficium *illegitimè*, seu non justè acquiri sine canonica institutione, per reg. 1. de reg. jur. in 6.

§. 1.

An beneficia Ecclesiastica jure consanguinitatis acquiri possint?

405 B. Beneficium Ecclesiasticum, vel bona Ecclesiastica, non acquiri legitime, ac justè, jure consanguinitatis, ex testamento, vel ab intestato, prima pars est ex c. ut nullus. 1. h. t. ibi: ut nullus de Clero, sive populo, Ecclesiastica bona, jure consanguinitatis sibi requirat habenda. Altera pars est, quia beneficium sine canonica constitutione, seu provisione non potest obtineri per. 1. reg. de reg. jur. in 6. sed acquisitio beneficii ex successione jure sanguinis, ex testamento, vel ab intestato, non est ex canonica institutione, sicut nec acquisitio ejus ex præscriptione, intrusione &c. per dicta in; cit. regula. 1. ergo.

Dices: beneficia *patrimonialia*, cum vacant, acquiruntur jure consanguinitatis, ut dictum est à num. 300. R. beneficia patrimonialia non acquiri *mero jure consanguinitatis*; sed deperdenter ab institutione, seu provisione canonica, si enim sint propriè *collativa*, non obtinentur sine libera collatione, si *electiva*, sine electi, vel postulati confirmatione, vel admissione: si *patronata*, sine institutione præsentati.

406 Quæstio ulterior est, an valeat pactum beneficiati cum altero, de succedendo in beneficio post mortem? 2. An vivente beneficiato, & jam in extremis constituto, institui possit tractatus de Successore? 3. an dari Coadjutor cum jure succedendi? 4. an saltem præsentari, vel nominari Successor, Antecessoris desperatâ vitâ? 5. an valeat institutio alicujus in beneficio sub conditione, ut alius succedat, si is, qui de præsentanti habet, moriatur, resignet, vel alio transferatur?

Ad 1. R. quòd non ex dicendis tit. 7. Tom. III.

Pactum enim de succedendo etiam jure civili reprobatur L. ult. C. de pact. ibi: nobis omnes hujusmodi pactiones odiosæ esse videntur, & plenè tristissimi, & periculosi eventus. Quare enim quodam vivente & ignorante de rebus ejus quidam paciscentes conveniunt? Secundum veteres itaque regulas sancimus, omnimodo hujusmodi pacta, quæ contra bonos mores inita sunt, repelli, & nihil ex his pactiõibus observari.

Ad. 2. R. constat ex dictis si enim non excludat canonicam institutionem, non obest. Ad 3. constabit à ex tit. 6. de Clericis egrot. ad 4. R. quòd non, ex dicend. in tit. 7. de concess. præbend. nam talis præsentatio æquivaleret promissioni beneficii non vacantis, quæ nulla est.

Ad. 5. R. quòd non, constat ex c. Accipimus. 5. de pactis, ubi Alexander Pontifex ad Archiepiscopum Eboracensem scribens, accipimus, inquit, quòd quædam sint Ecclesie Clericis tali tenore concessæ, quòd, post eorum obitum, alii nominatim succedant; verum, quoniam hoc iniquum est, & Sacris Canonibus inimicum, & ideo non debet aliquatenus tolerari: mandamus, quatenus hujusmodi successiones, tam detestabiles, & iniquas, appellatione cessante, prohibeas, & omnino frivolas & inanes esse decernas.

§. 2.

De jure, quod acquirat provivus in beneficio.

407 Qualiter, & quando provivus in beneficio per viam electionis, vel postulationis, acquirat jus in beneficio, ad quod legitime electus, aut postulatus est? diximus lib. 1. tit. 5. de postulat. Prælat. & 6. de Electione; quæstio superest, de acquirente illud per liberam collationem, seu quando provivus est in beneficio propriè collativo, de quo diximus num. 243. In ordine ad hoc quæstio. 1. est, an Collatarius in beneficio sibi collato, acquirat jus aliquod in eo ex præcisâ collatione, etiam ante acceptationem? 2. suppositâ collatione; 3. si non acceptavit intra terminum pro acceptando præscriptum? 4. si primum acceptet post lapsum termini?

R. istarum quæstionum resolutionem pendere ex c. si tibi absent. 17. h. t. in 6. 408

N 2

ubi

ubi ex definitione Bonifacii VIII. dicitur: si tibi absenti per tuum Episcopum conferatur beneficium: licet per collationem huiusmodi (donec eam ratam habueris) jus in ipso beneficio, ut tuum dici valeat, non acquiras: ipse tamen Episcopus, vel quicumque alius, de ipso beneficio (nisi consentire recuset) in personam alterius ordinare nequibit. Quod, si fecerit, eius ordinatio facta de beneficio non libero, viribus non subsistet. Sed si Episcopus (notificatâ tibi collatione) ad consentiendum terminum competentem assignet, nisi consenseris, poterit eo lapsa beneficium liberè (cui viderit expedire) conferre. Antequam tamen ipsum contulerit: tuum poteris (non obstante, quod lapsus sit terminus) præstare consensum, & ex tunc in ipso non poterit aliter ordinari.

409 Ex hoc enim deducitur. 1. jus in beneficium absenti collatum non acquiri, donec acceptet, constat ex textu ibi: donec eam ratam habueris, & quamvis Barbosa in dict. c. 17. n. 6. cum Gonzalez, & aliis censcat, quod collatio absenti facta det jus non in re, sed ad rem etiam ante acceptationem, fortassis ex eo, quod Collator suppositâ semel collatione, etiam nondum acceptatâ, variare non possit, & nulliter alteri conferat, antequam prior Collatarius dissentiat intra terminum præfixum, videtur tamen ex hoc jus ad rem non probari, ut notavimus lib. 4. decretal. in hoc casu; cum & ipse Barbosa n. 8. dicat, ideo in hoc casu non esse locum pœnitentiæ, quia Episcopus confert ex necessitate, cum sibi retinere non possit, & jam functus est officio suo, secus asserens in donatione, & aliis actibus, qui ex mera voluntate fiunt, ergo non probatur jure aliquo existente in Collatario, ex quo patet ad quæst. 1. & 2.

410 Deducitur 2. per collationem acceptatam acquiri jus in re in beneficio collato, etiam ante adeptam possessionem, per Rebuffum in praxi super reg. de non tollendo jure quasito, gloss. 6. n. 38. Flaminium de resign. benefic. l. 2. q. 16. num. 2. & c. eò quod in spiritualibus ex solo titulo, absque traditione, plenum jus transfertur, ut per Tiraquel. de jure primogen. q. 17. in 11. n. 5. & opin. 12. n. 2. D. Barbosa p. 2. rubr. ff. solut. matrim. n. 83.

Deducitur 3. si Collatarius intra terminum à Collatore præfixum non acceptavit beneficium collatum, cum nullum jus ex præcisa collatione adquisiverit; & dispositio legis, ne Collator alteri intra dictum terminum conferat, cessaverit, liberè illud conferre posse alteri; ex quo patet ad 3. ac demum etiam ad 4. prout notatur in textu ad finem in n. 408. ubi resolvitur affirmativè.

Not. præterea, quod licet in aliis rebus, 411 solus consensus non sufficiat, ad acquirendum dominium eorum, sed insuper requiratur traditio, & apprehensio rei. L. traditionibus, 20. C. de pact. tamen in provisionibus beneficiorum, per solam collationem, & subsequenter acceptationem (quæ etiam inter absentes fieri potest) seu per consensum expressum voluntatis, acquiri jus in re, & quasi dominium beneficii, ante ejus apprehensionem, nam facilius in istis juribus Spiritualibus acquiritur jus in re, quam in rebus corporalibus, ut tradit Anchar. in hoc c. not. 1. Layman l. 3. tr. 1. c. 5. n. 8.

Not. 2. hoc, quod præcedente n. diximus, 413 debere intelligi. 1. si beneficium collatum vacet, sic, ut nullus alius actu possideat; nam nec violentum possessorem, sine sententia Judicis, auctoritate propria licet spoliare possessione suâ, etiam injustâ; 2. si Collator ipse habeat jus mittendi in possessionem, non autem, si alius, cum isti præjudicari non possit.

Not. 3. acceptationem beneficii, ab 414 absenti collati, posse fieri non tantum per ipsum Collatarium, sed etiam ab alio ejus nomine ad hoc habentem mandatum speciale, saltem in genere, ut fitio mandantis nomine acceptet beneficium vacans, si quod absenti conferretur. Si quis autem ejus nomine interim acceptasset beneficium absenti, & adhuc ignoranti collatum; & is deinde hoc intra tempus pro acceptatione præfixum ratum habuit, censetur beneficium illi acquisitum ex tempore illius acceptationis, nam in dato casu nihil defuit, nisi consensus Collatarii, hic autem, durante tempore, quo acceptari potest, suppleri valet per ratihabitionem, sic Layman in c. Nonnulli. §. sunt & alii, de Rescript. n. 5.